

(Великобританії, Бельгії, Данії, Нідерландів, Норвегії, Швеції), де в попередні роки розвиток технології державного фінансового аудиту відбувається, насамперед, у напрямку оновлення процедур перевірки результативності, доцільності й ефективності використання бюджетних ресурсів. На нашу думку, цей позитивний досвід доречно перейняти й Україні, адже сьогодні механізм оцінювання ефективності використання бюджетних ресурсів і профілактики фінансово-бюджетних правопорушень у нашій країні мало розвинений.

Список використаних джерел:

1. Є.В. Мних, М.О. Никонович, Н.С. Барабаш. Державний фінансовий аудит: методологія і організація : монографія; за ред. Є.В. Мниха. Київ: нац. торг.- екон. ун-т, 2009. 319 с.
2. Долбнева Д.В. Сучасний стан і напрями удосконалення аудиторської діяльності в умовах європейської інтеграції України та застосування міжнародних стандартів. *Економіка та держава*. 2018. № 2. С.72—76.
3. Звіт Рахункової палати України до Кабінету Міністрів України за 2018 рік URL:https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Reports/2018/ZVIT_RP_2018.pdf
4. Литвин З.Б. Економічна експертиза як пріоритетна форма фінансового контролю на підприємствах. *Науковий журнал «Причорноморські економічні студії»*. 2018. 36-2 С.123-128.
5. Ульяновченко Ю., Марченко Л. Роль державної казначейської служби України в забезпеченні дотримання вимог бюджетного законодавства розпорядниками (одержувачами) бюджетних коштів. *Ефективність державного управління*. 2018. Вип. 2. С. 195-202.

Черешнюк О.М.

кандидат економічних наук, старший викладач

Балабан Р. В.

Балабан Ю.Р.

здобувач другого (магістерського) рівня

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль, Україна

**ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІЗУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ З МЕТОЮ ВИЗНАЧЕННЯ
ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ**

Для забезпечення ефективного процесу виробництва на підприємстві значну увагу необхідно приділити виробничим запасам, які є важливою частиною активів підприємства. Організуючи господарську діяльність промислових підприємств, забезпечення вчасною та повною інформацією про виробничі запаси посідає важливе місце в його діяльності. Головною метою для будь-яких суб'єктів господарювання є вдосконалення системи управління виробничими запасами, що надає можливість отримувати інформацію про стан та рух виробничих запасів. Тому пошук напрямів удосконалення аналітичного забезпечення виробничих запасів залишається актуальним в Україні на сучасному етапі розвитку економіки.

Проблемним питанням аналізу виробничих запасів на підприємстві присвячено багато праць зарубіжних і вітчизняних учених, серед яких: Б.І. Валуєв, З.В. Гуцайлук, В.Г. Лінник, В.С. Рудицький, М.В. Кужельник, В.В. Сопко. Незважаючи на значну кількість праць з обліку й аналізу виробничих запасів на підприємстві, питання ефективного їх використання в умовах інтеграційних процесів залишається відкритим.

Практика обліку та аналізу запасів указує на те, що це – досить трудомісткий процес, тому саме він на багатьох підприємствах має певні недоліки. Запущеність обліку запасів на багатьох виробничих підприємствах України призводить до великих їх утрат.

Усе це вказує на невирішеність багатьох питань щодо наукового обґрунтування процесу обліку виробничих запасів, серед яких доречно виділити такі:

- 1) складний процес визначення ринкової та неринкової вартості запасів, що полягає у використанні підприємствами бартерного обміну та обміну на неподібні активи;
- 2) низький рівень оперативного інформаційного забезпечення управління виробничими запасами підприємств;
- 3) слабкий рівень контролю та оперативного регулювання процесів утворення запасів;
- 4) обмежений контроль над використанням виробничих запасів тощо.

Поліпшення інформаційного забезпечення управління з метою проведення аналізу сприяє використанню в практиці підприємств електронного документообігу, що значно спрощує роботу бухгалтерського обліку зі складання та оформлення документів.

Рівень достовірності, ефективності та точності обліку залежить від грамотності та чіткості організації електронного документообігу на підприємстві. Процес електронного документообігу складського обліку виробничих запасів повинен ґрунтуватися на інтегрованій обробці облікової інформації, яка включає формування та обробку первинних документів.

Отже, електронний документообіг повинен виконувати три основні функції:

- 1) забезпечення доставки документів за призначенням;
- 2) забезпечення працівників підприємства необхідною управлінською інформацією, яка міститься в документах;
- 3) проведення всезагального контролю над виконанням документів.

Необхідно зазначити, що забезпечення електронного обліку виробничих запасів на підприємстві вплине на:

- 1) зменшення кількості документів, зокрема прискорить рух інформації між складом та бухгалтерією;
- 2) підвищення ефективності здійснення контролю над веденням документів і прийняттям обґрунтованих рішень стосовно управління виробничими запасами;
- 3) підвищення ефективності роботи окремих працівників та підприємства у цілому;
- 4) зниження витрат на розмноження, передачу та зберігання чисельної кількості паперових документів та їх копій.

Процес обліку та аналізу виробничих запасів на промислових підприємствах України потребує вдосконалення. Це зумовлено низкою проблем, які перешкоджають отриманню вчасної, повної та достовірної інформації про їх стан та рух. Зважаючи на інформаційний розвиток суспільства, використання електронного обліку виробничих запасів є актуальним, при цьому можна забезпечити швидкість та зменшити трудомісткість цього процесу.

Враховуючи те, що Україна прагне увійти до міжнародного простору як конкурентний партнер, доцільно говорити про адаптацію вітчизняної системи обліку до МСФЗ. Це, своєю чергою, вплине на прозорість, відкритість, повноту та точність відображення в обліку виробничих запасів, дасть можливість вітчизняним промисловим підприємствам проводити порівняльний аналіз своїх показників ефективності використання виробничих запасів із показниками зарубіжних підприємств. Саме порівняльний аналіз дасть змогу підприємствам виявити свої слабкі сторони та розробити заходи щодо їх ліквідації.

Список використаної літератури:

1. Принада І.В. Сучасні проблеми обліку виробничих запасів на підприємстві. Наука й економіка, 2014. № 3. С. 64-67.
2. Черешнюк, О. М. Експертне оцінювання активів підприємства / О. М. Черешнюк // Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні: матеріали V міжнар.

наук.-практ. конф. [м. Тернопіль, 31 травня-01 червня 2018 р.] / редкол. : О. В. Адамик, В. А. Дерій, З. В. Задорожний [та ін.]. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. С.271-274.

3. Яременко Л.М. Облік виробничих запасів в Україні – проблеми ведення та шляхи їх подолання. Міжнародна науково-практична конференція 2012 року. Переяслав-Хмельницький, 2012, с. 156 – 158.

Черешнюк О.М.

кандидат економічних наук, старший викладач

Вороньцька О.М.

здобувач другого (магістерського) рівня

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль, Україна

ОЦІНКА ЙМОВІРНОСТІ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВА: ЗАРУБІЖНІ МОДЕЛІ Й ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА

Існує три основні підходи до аналізу фінансового стану підприємства з позиції можливого банкрутства: розрахунок інтегрального показника; використання системи формалізованих і неформалізованих критеріїв; прогнозування показників платоспроможності.

Інтегральний показник - функція від фінансових показників, що характеризують економічний потенціал підприємства і результати його роботи за минулий період. На основі значення цього показника підприємства поділяються на такі, що мають незадовільний фінансовий стан і досить високу ймовірність банкрутства, і підприємства, які мають задовільний фінансовий стан.

Інший метод оцінки фінансового стану - система формалізованих і неформалізованих критеріїв. Як приклад можна привести рекомендації Комітету з узагальнення практики аудитування (Великобританія), що містять перелік критичних показників для оцінки можливого банкрутства підприємства.

Виділяють дворівневу систему показників.

До першої групи належать критерії та показники, несприятливі поточні значення яких чи динаміка їх зміни свідчать про можливі в найближчому майбутньому значні фінансові труднощі, в тому числі і банкрутство. Як приклад можна навести такі критерії: істотні втрати в основній виробничій діяльності, перевищення певного критичного рівня простроченої кредиторської заборгованості, низькі значення коефіцієнтів ліквідності і т.д.

До другої групи належать критерії та показники, несприятливі значення яких не дають підстав розглядати поточний фінансовий стан як критичний, але разом з тим вказують, що при певних умовах або якщо не будуть вжиті дієві заходи, ситуація може різко погіршитися. До них відносяться: втрата ключових співробітників апарату управління; вимушені зупинки виробничо-технологічного процесу; участь підприємства у судових розглядах з непередбачуваним результатом і т.д.

Найбільш привабливі для оцінки фінансового стану підприємства методи, засновані на розрахунку інтегрального показника. Їх перевага полягає в тому, що для розрахунку інтегрального показника використовуються дані фінансової звітності і не потрібна додаткова інформація, як у випадку методів, заснованих на системі формалізованих і неформалізованих критеріїв. Інша перевага - при розрахунку інтегральних показників використовуються фінансові показники, що характеризують різні аспекти фінансового стану підприємства (фінансову стійкість, рентабельність, ділову активність), а не тільки його